

Posudek bakalářské práce Adély Kormoutové *Analýza času ve Fenomenologie vnímání Merleau-Pontyho*, ÚFaR Praha 2014, 58 stran

Adéla Kormoutová si ve své práci dala za úkol předložit „ucelený a úplný výklad Merleau-Pontyho myšlenek“ o čase. Za tímto účelem autorka vykládá také Husserlovo pojetí, na něž Merleau-Ponty rámcově navazuje, a koncept Bergsonův, k němuž se Merleau-Ponty staví výrazněji kriticky. V závěrečné části se pak Adéla Kormoutová snaží formulovat námitky, a to zejména v kontextu problému vymezení explicitní a implicitní přítomnosti.

Autorčiny výklady, ať už Husserla, Merleau-Pontyho nebo Bergsona, netrpí závažnějšími interpretačními nedostatky či omyly, po mém soudu by však (alespoň v některých případech) nebylo zapotřebí podrobně sledovat logiku Merleau-Pontyho výkladu; místo toho by se autorka mohla opřít o sekundární literaturu. Naopak více prostoru a soustavnější výklad by po mém soudu bylo vhodné nabídnout v případě problematičtějších aspektů Merleau-Pontyho koncepce. Jedním z nich je například ztotožnění času a subjektu. Autorka se v příslušné kapitole (2.10) spokojuje s představou, že díky propojení subjektu s událostmi ve světě „by sjednocení času a subjektu dávalo smysl“ (28). Jistě, čas souvisí se subjektem, avšak vyplývá z toho, že „já sám jsem čas“ (27)?

Skutečnost, že otázka vztahu času a subjektu je v jistém smyslu klíčová, dokládá také závěr autorčiny práce, v němž se k tomuto tématu vrací, aniž by však přesvědčivě artikulovala možné výklady tohoto vztahu, neřkuli aby dospěla k jasnému závěru (56n.). A totéž téma se objevuje také v části 3., v níž má jít o srovnání Merleau-Pontyho s Husserlem, resp. s Bergsonem, největší pozornost je však věnována otázce aktivity, resp. pasivity subjektu. „Shrnutí“ vztahu mezi subjektem a časem, které autorka podává na s. 40, však nedospívá k jasnému závěru.

V části 4. autorka věnuje značný prostor důkazu, že existuje rozdíl mezi vnímáním časového a prostorového objektu. Ano, je (samo)zřejmé, že „rozdíl mezi takovými předměty existuje“ (55), na základě čtení předložené práce jsem však nebyl schopen nahlédnout, v čem je tento rozdíl podstatný pro Merleau-Pontyho, resp. Husserlovo pojetí času. Autorka by měla ukázat, jak zde rozdílný model vede k podstatným rozdílům či nedostatkům, to však nečiní.

Bakalářská práce Adély Kormoutové splňuje požadavky obvykle kladené na bakalářskou práci, netrpí závažnějšími, ať už formálními nebo věcnými nedostatky. Vzhledem k tomu, že argumentační struktura práce není zcela přesvědčivá, ji navrhuji hodnotit jako *velmi dobrou*.

Martin Ritter, Ph.D.